

A HALLEY -üstökös plazma- és porcsóva irányai 1985/86 - ban

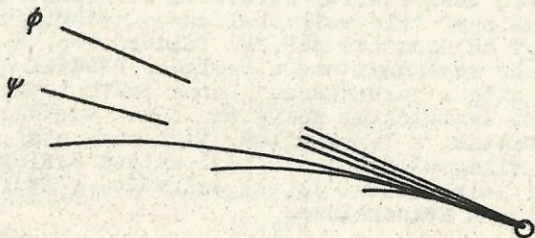
1910-ben a Halley-üstökös porcsóvája és ioncsóvája egyaránt kialakult, azonban az üstökös iránya és pályasíkja közti igen kis szög miatt nehéz volt megkülönböztetésük. A fényképek vizsgálata azt mutatja, hogy a szűrők nélküli felvételeken nagyon gyakran gyengül vagy válik láthatatlanná az ioncsóva, amint megjelenik az erősebb porcsóva.

Az IHW nagy kiterjedésű jelenségekkel foglalkozó csoportja úgy tartja, hogy a Halley-üstökös esetében 1985-86-ban erős ion- és porcsóva fog kialakulni. Az optimális szűrő-film kombinációk kidolgozása előtt figyelemmel kell lennünk az üstökös láthatóságának geometriai körülményeire, közöttük arra, hogy a kedvezőtlen csóvairány-egybeesések megismétlődhetnek.

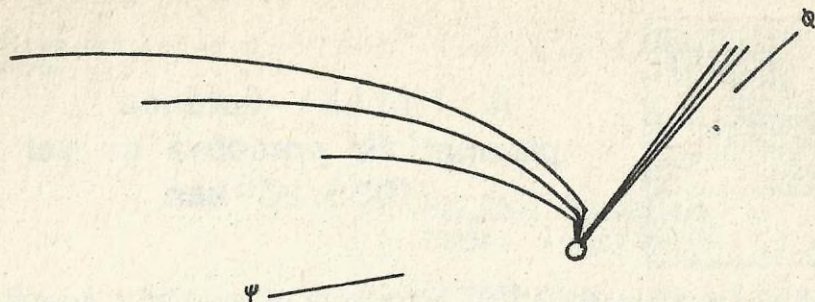
A következő ábrák a csóvák előrejelzett irányát mutatják. A görbék a porcsóvát, az egyenesek az ioncsóvát jelölik. ϕ a meghosszabbított sugár iránya, ψ pedig a sebességgel ellentétes irány. Észak felfelé, kelet balra van.

A csóvák iránya tehát az 1910-es évekéhez hasonló lesz, így 1985-ben valószínűleg csak egy igen kis sáv szélességű szűrővel lehet majd elkülöníteni őket, hiszen irányaik csaknem egybeesnek. 1986 március-áprilisban a két csóva élesen elkülönül, így a szűrő nélküli felvételeken is megkülönböztethető lesz. A csóvák állása ekkor hasonló lesz az 1957d Mrkos és 1975n West üstökös csóváihoz.

/IHW Bulletin - 11.; June 1985./
összeállította: Süle Gábor

Előrejelzett csóvairányok - 1985. dec. 11.

Számított csóvairányok 1986. ápr. 10-re

Az IHW jelentkezési lapok kiküldéséről

Az International Halley Watch programjában történő részvételre jelentkezés adatgyűjtő lapját /"IHW Observer Index"/ a Meteor '85/2. számával küldtük szét valamennyi észlelő között. Az el-telt több mint fél év alatt összesen 81 megfigyelő jelezte rész-vételi szándékát a vizuális üstökös- és meteorészlelésekben, ill. a fotózásban.

Sajnos több aktív megfigyelő - a jó propaganda ellenére - csak "sok utánjárásra" töltötte ki a lapot, ugyanakkor sok kezdő, rendszeres megfigyelőmunkában még részt nem vett érdeklődő is jelentkezett. Emiatt szükség volt a továbbított lapok szelektálásá-ra: mi azon 62 észlelő "Observer Indexét" továbbítottuk, akik már eddig is végeztek valamilyen rendszeres megfigyelőmunkát az utób-bi időben, és adataikat beküldték a gyűjtőközpontoknak.

A jelentkezési lap hiánya viszont nem akadály másoknak sem a programban való részvételre, kezdőbbek észleléseit is szívesen látjuk és - ha megfelelő színvonalúak - továbbítjuk. Az "Obser-ver Index" egy tájékoztató jellegű felmérő lap, amely a későbbi adatfeldolgozás megkönnyítésére szolgál. Például az üstökös meg-figyelésekor elég a jelentkezési lapon feltüntetett sorszámmal hivatkozunk az észlelőhely adataira. /Ha a korábban kitöltők ezt nem tudatosították, a lapok nálunk lévő másolatai alapján szíve-sen adunk felvilágosítást./ Ha "új" helyen észlelünk, ill. nem töltöttünk ki jelentkezési lapot, szükséges a megfigyelőhely va-lamennyi adatának felszerolása.

Az "Observer Index"-eket november elején továbbítottuk Stephen Edbergnek, az IHW területi adatgyűjtőjének. Az IHW-prog-rammal kapcsolatos kérdésekről Ujvárosy Antal, ill. - Süle Gábor távollétében - Tepliczky István ad felvilágosítást.

- tey -

